

עפ"ג 23655/03/15 - אבבה הגוס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליימ
לפני כב' השופטים - י' נועם, ר' פרידמן-פלדמן ומ' בר-עם
עפ"ג 23655-03-15 אבבה הגוס נ' מדינת ישראל
המערער
אבבה הגוס
ע"י ב"כ עו"ד ע' הדנה וח' רובינשטיין
נגד
המשיבים
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק-דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט איתן קורנהאוזר) מיום 28.1.2015, בת"פ 46494-03-12, לפיו נגזר על המערער מאסר למשך 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

הערעור נסב כנגד הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

1. המערער הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, וזוכה מעבירה של העלבת עובד ציבור.

על פי עובדות כתב האישום, מעט לפני חצות, בלילה שבין 14.1.2011 לבין 15.1.2011, במסגרת סיור שגרתי, הבחינו השוטרים גבריאל בן לולו ואיילת יעקב בחבורת צעירים היושבים בתחנת אוטובוס בבית שמש, כשבידיהם כוסות משקה. בהתקרבם לחבורה, הבחינו השוטרים כי הצעירים מנסים להחביא את כוסות המשקה והריחו כי מדובר במשקה אלכוהולי. השוטר בן לולו ניגש למקום המחבוא ושפך את תכולת הכוסות. תוך שהוא שופך את המשקאות, החל המערער, שריח חריף של אלכוהול נדף מפיו, לכנות את השוטר "גזען" ולומר כי הוא שונא אותו. השוטר פנה לבדוק תעודות זהות של הצעירים, בן לולו ניסה להפריע לו, ואז תפס אותו השוטר בידו והזיז אותו מהמקום. השוטר בן לולו ניסה שוב לבדוק תעודת זהות של אחד הצעירים, ואז נתן המערער מכה ביד ימינו של השוטר והסיטה כלפי מטה. השוטר הודיע למערער כי הוא מעוכב, והמערער המשיך לצעוק לעבר השוטרים כי הם גזעניים, ניסה להימלט מהמקום, וכשתפס השוטר בידו נגח המערער בראשו של השוטר. השוטר בן לולו הודיע למערער כי הוא עצור, המערער המשיך

להתנגד, והיה צורך בהזמנת ניידת נוספת. בהמשך, ולאחר שהמערער המשיך להשתולל, נאלצו השוטרים להזהירו כי ישתמשו נגדו באקדח טייזר, אך רק כאשר כוון אקדח הטייזר לעבר המערער, הוא הפסיק להתנגד. במהלך הנסיעה בניידת כינה המערער את השוטר "גזען" ו"שונא שחורים".

2. לקראת הטיעונים לעונש הגיש שירות המבחן תסקירים בעניינו של המערער.

בתסקיר הראשון, מיום **18.11.2014**, מציינת קצינת המבחן כי הקשר עם המערער נותק וכי המערער נמנע מליצור עימם קשר.

על פי האמור בתסקיר, המערער בן 23, רווק ואב לילדה בת שנה וחצי, התגורר בבית אמו בבית שמש ועבד במטבח של מפעל ליצור מזון. בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של המערער, שעלתה לארץ מאתיופיה בשנת 2001, ולקורות חייו של המערער - בין היתר לכך שסיים לימודי תיכון עם תעודת בגרות חלקית וסיים שירות צבאי מלא. צוין כי אין למערער הרשעות קודמות וכי הוא מקבל אחריות חלקית ביחס לעבירה הנדונה. כן הסביר המערער כי היה תחת השפעת אלכוהול בעת האירוע. קצינת המבחן העריכה כי במצבים אחרים בחייו, עלול המערער להגיב באימפולסיביות ובתוקפנות, מתוך תחושת עלבון וזלזול, כשהוא מרגיש עצמו חסר אונים, במיוחד אל מול רשויות אכיפת החוק, אשר לתחושתו מתנכלות לו בשל היותו ממוצא אתיופי. מדובר בגורמי סיכון להישנות עבירות בעתיד. עם זאת, צוין כי מדובר בבחור בעל שאיפות לקיים אורח חיים תקין ושומר חוק, המבטא עמדות חיוביות ללא מעורבות עבריינית קודמת.

קצינת המבחן המליצה לבטל את הרשעתו של המערער, שכן זו עלולה להיות לו לרועץ ולחסום אפשרויות תעסוקה בהמשך חייו. לחילופין המליצה על צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 140 שעות וכן על צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישתתף המערער ב"סדנת חוק ומשפט".

בתסקיר מיום **6.1.2015** ציינה קצינת המבחן כי יצרה קשר עם המערער, כדי להזמין לבדיקת התאמתו ל"סדנת חוק ומשפט" אך המערער הדגיש אי אין ברצונו להשתלב במסגרת מעין זו, שכן הוא עובד ואין באפשרותו לפנות זמן לשם כך. המערער סירב להצעה אף שהוגשה לפניו חשיבות ההשתתפות בסדנא לתהליכי שיקומו.

קצינת המבחן ציינה כי לאור עמדתו הנוקשה של המערער, הנובעת להערכתה מקושי במתן אמון בגורמים ממסדיים ובשיתוף פעולה, להערכתה המערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת בענישה מסוג שירות לתועלת הציבור. כן הוסיפה כי אם יביע המערער מחויבות ונכונות לבצע ענישה זו, ניתן יהיה לשקול בשנית העמדתו בצו של"צ, בנוסף להטלת צו מבחן.

3. בטיעוניה לעונש ביקשה המשיבה לקבוע מתחם ענישה בין מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל, ולגבי עונשו של המערער ביקשה כי יגזר עליו עונש ברף התחתון של המתחם, מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

ב"כ המערער ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה.

המערער עצמו הביע חרטה וציין כי כיום הוא חושב על עתידו ועל עתיד משפחתו.

4. בגזר דינו התייחס בית-משפט קמא לעבירות בהן הורשע המערער, וכן התייחס לאמור בתסקיר שירות המבחן, ממנו הסיק כי לדעת שירות המבחן נוטה המערער להתנהגות אימפולסיבית ותוקפנית וכי המערער מקבל אחריות חלקית בלבד למעשיו ומכחיש שימוש באלימות כלפי השוטר. בית המשפט התייחס להמלצת שירות המבחן, וציין כי שירות המבחן התרשם שהמערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת בביצוע של"צ.

בית המשפט דחה את ההמלצה להימנע מהרשעתו של המערער, הן בשל היעדר ראיה לפגיעה עתידית של הרשעה במערער והן בשל מהות העבירה.

לגבי מתחם הענישה קבע בית המשפט כי המתחם עומד בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר בפועל למשך 12 חודשים. לעניין זה התייחס בית המשפט לערכים המוגנים, ובהם מניעת פגיעה בנציגי החוק. כן התייחס לנסיבות ביצוע העבירה - הפעלת כח על ידי המערער, בהיותו נתון תחת השפעת אלכוהול; התערבות המערער במהלך אירוע בין השוטר לבין אדם אחר; העובדה שתחילה היכה המערער את השוטר בידו ולאחר מכן נגח בראשו של השוטר; בית המשפט ציין כי מדובר באלימות מתמשכת, שהייתה עלולה להביא לחבלות קשות. מנגד התחשב בכך שלא נגרמה לשוטר כל חבלה.

לגבי הפסיקה הנוהגת, קבע בית המשפט כי זו נעה בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל, כל מקרה על פי נסיבותיו.

בסופו של דבר, בהתחשב בכך שהמערער קיבל אחריות חלקית בלבד למעשיו ובכך שמדובר באדם הנוטה להתנהגות אימפולסיבית ותוקפנית, ומאידך בהתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, שהינו אדם צעיר, אשר התמודד במהלך חייו עם אתגרים שונים ולא הסתבך בפלילים, גזר ענשו של המערער כמפורט לעיל.

5. ב"כ המערער טוענים כי טעה בית-משפט קמא הן במתחם העונש אותו קבע והן בהשיתו על המערער מאסר בפועל של חמישה חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות.

לגבי מתחם הענישה התייחסו לפסיקה הנוהגת, והפנו לגזרי דין בהם נגזר על נאשמים שירות לתועלת הציבור או קנס, לצד מאסר על תנאי.

לגבי העונש שנגזר על המערער, טענו כי לא ניתן משקל מספיק לנסיבות המקלות, ובהן גילו הצעיר של המערער - כבן 19 שנה בעת ביצוע העבירות; הסתבכות ראשונה עם החוק; והבעת צער וחרטה על ידי המערער במהלך הטענות לעונש. כן נטען כי קביעת בית המשפט, לפיה המערער סירב להשתתף בסדנה וכן הקביעה כי שירות המבחן התרשם שהמערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת לביצוע של"צ, הינן קביעות שגויות.

לטענת ב"כ המערער, ראוי להטיל על המערער, חלף עבודות השירות, שירות לתועלת הציבור לצד צו מבחן.

6. ב"כ המשיבה טען כי התוצאה אליה הגיע בית-משפט קמא, הינה תוצאה סבירה, ואין מקום להתערב בה. נטען כי מדובר בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שהמחוקק קבע לצידה עונש מאסר חובה. כן נטען לנסיבותיו של המקרה - צעיר ששתה אלכוהול יחד עם חבריו, התערב בפעולתו של השוטר כלפי אדם אחר, היכה את השוטר בידו ולאחר מכן נגח בו בראשו. עוד ציין כי המערער לא שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן.

7. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ועיון במסמכים שהוצגו לפנינו, דעתנו שונה מדעתו של בית-משפט קמא, והגענו למסקנה לפיה, בנסיבותיו של המקרה הנדון, ניתן להקל בגזר הדין, הן באשר למתחם העונש ההולם והן באשר לעונש שנגזר על המערער.

יצוין כי בית המשפט נתן את המשקל הראוי לחומרת העבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לכך שמדובר ביותר ממעשה אלימות אחד, ולכך שהמעשים נעשו תחת השפעת אלכוהול. עם זאת, אנו סבורים כי היה מקום ליתן משקל רב יותר לעובדה שבסופו של דבר לא נגרמה לשוטר כל חבלה, לכך שלא מדובר באירוע מתוכנן אלא במעשים ספונטניים, לחלוף הזמן מאז האירועים שהיו בינואר 2011 וכן לפסיקה הנוהגת בעבירות דומות, כפי שהובאה על ידי הסנגוריה.

לפיכך, במקרה זה אנו קובעים את מתחם העונש ההולם בין שירות לתועלת הציבור לצד מאסר על תנאי, לבין מספר חודשים של מאסר בפועל.

אשר לעונש המתאים בתוך מתחם הענישה - בית המשפט גזר עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם הענישה שקבע, תוך שהביא בחשבון את כל הנסיבות הרלוונטיות, ובהן, מחד, נטילת אחריות חלקית על ידי המערער, ומאידך היותו של המערער אדם צעיר, שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. זאת ועוד, מאז האירוע, בינואר 2011, לא הסתבך

המערער פעם נוספת עם החוק.

בניגוד לטענת ב"כ המערער, לא נפלה שגגה מלפני בית המשפט, בקביעתו כי המערער סירב להשתתף בסדנת חוק ומשפט במסגרת שירות המבחן וכי קצינת המבחן התרשמה שהמערער יתקשה לעמוד המחויבויות הנדרשות בביצוע של"צ. הדברים מצוינים באופן מפורש בתסקיר השני שניתן בעניינו של המערער, ביום 6.1.2015 - **"הוא הדגיש בפנינו כי אין ברצונו להשתלב במסגרת מעין זו... חרף ניסיונותינו הרבים לדרבנו, כשהדגשנו את חשיבות השתתפותו בסדנא לתהליכי שיקומו, הוא סירב להצעותינו",** וכן **"אנו מעריכים כי הוא יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת בעמידה בענישה מסוג שירות לתועלת הציבור..."**.

עם זאת, מששונה מתחם הענישה, והרף התחתון במתחם אינו מאסר, ומאחר שגם המשיבה הביעה עמדתה, בבית-משפט קמא, כי יש לגזור עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם - יש מקום להתערב גם בגזר הדין, ולגזור על המערער שירות לתועלת הציבור בהיקף מורחב, מאסר על תנאי כעונש מרתיע וצו מבחן, וזאת מתוך הנחה ותקווה שהמערער למד בינתיים את הלקח, ויעמוד במחויבות הנדרשת לביצוע שירות לתועלת הציבור.

8. אשר על כן אנו מקבלים את הערעור, וחלף גזר דינו של בית-משפט קמא, אנו גוזרים דינו של המערער כמפורט להלן:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 250 שעות, בהתאם לתכנית שיגיש שירות המבחן תוך 30 יום.

מובהר למערער כי אם לא יעמוד בביצוע השל"צ, ייגזר עונשו מחדש.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, אותו לא ירצה המערער אלא אם יעבור, תוך 3 שנים ממועד מתן גזר הדין (28.1.2015) עבירה כלשהי נגד שוטרים.

ג. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה. על המערער לעמוד בקשר עם שירות המבחן, על פי דרישות שירות המבחן.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לשירות המבחן ולב"כ הצדדים.

ניתן היום, ט"ו בסיוון התשע"ה, 2 ביוני 2015, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, שופט